

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
КАФЕДРА ВСЕСВІТНЬОЇ ІСТОРІЇ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б. Жильцов

«___»_____ 20 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Цивілізаційна ідентичність країн регіону

(2 курс, 3,4 семестр)

для студентів

спеціальності	032 «Історія та археологія»
спеціалізації	країни Південної Європи (Італія, Іспанія, Португалія)
освітнього рівня	першого (бакалаврського)
освітньої програми	032.00.01 «Історія та археологія»

Київ 2018

Розробники: кандидат педагогічних наук, доцент Голованов Сергій Олександрович

Викладачі: кандидат педагогічних наук, доцент Голованов Сергій Олександрович

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри (циклової комісії)

Протокол від ____ . ____ . 20__ р. № ____

Завідувач кафедри _____ (ініціали, прізвище)
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми _____)

(назва освітньої програми)

____ . ____ . 20__ р.

Керівник освітньої програми _____ (ініціали, прізвище)
(підпис)

Робочу програму перевірено

____ . ____ . 20__ р.

Заступник директора/декана _____ (ініціали, прізвище)
(підпис)

Пролонговано:

на 20__ /20__ н.р. _____ (підпис) (ПНБ), « ____ » ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__ /20__ н.р. _____ (підпис) (ПНБ), « ____ » ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__ /20__ н.р. _____ (підпис) (ПНБ), « ____ » ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__ /20__ н.р. _____ (підпис) (ПНБ), « ____ » ____ 20__ р., протокол № ____

1.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	Вибіркова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	8/240	
Курс	2	
Семестр	3, 4	
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	
Обсяг кредитів	3	
Обсяг годин, в тому числі:	90	
Аудиторні	42	
Модульний контроль	6	
Семестровий контроль		
Самостійна робота	42	
Форма семестрового контролю		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: Допомогти студентам сформуванню розуміння сутності та напрямку цивілізаційного руху в контексті світової історії; розкрити особливості історичного шляху країн регіону Південної Європи; допомогти студентам магістратури сформуванню навички історичного аналізу процесу інтеграції країн регіону Південної Європи до макроструктури Західноєвропейської цивілізації.

Завдання:

Вправність мислення:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК 2. Здатність робити смислові узагальнення та висновки, виявляти в інформаційних даних і концептах хиби та вразливі місця, суперечності і неповноту аргументації.

ЗК 3. Готовність до пізнання нового і неперервного навчання, до опанування нових знань і стратегій/способів мислення.

ЗК 4. Здатність раціонально організувати власну діяльність та ефективно використовувати час.

Розвиненість рефлексії:

ЗК 5. Здатність відрізнити суб'єктивні, спонтанні складові суджень від об'єктивних і аргументованих, вміння надавати перевагу останнім.

ЗК 6. Критичність та самокритичність мислення.

ЗК 7. Схильність до самоперевірки отриманих результатів, турбота про якісне виконання професійних завдань.

Інтелектуальна комунікація:

ЗК 8. Увага і толерантність до іншої (й інакшої) думки, здатність аналізувати її зміст та структуру в процесі спілкування та адекватно на неї реагувати.

ЗК 9. Здатність брати участь в інтелектуальних дискусіях, використовувати ввічливі форми звернення до опонента, концентруватися на значущих складових судження, не переходячи на особистості.

ЗК 10. Навички публічного мовлення, здатність ясно та виразно висловлюватися в процесі комунікації.

ЗК 11. Навички роботи в групі, розподіл функцій в колективній роботі.

ЗК 12. Відкритість, здатність сприймати і враховувати зауваги, оптимізувати власну позицію в процесі обговорення, налаштованість на діалог, залучення у власні міркування висловлених слухачів ідей.

ЗК 13. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Мовно-текстологічна здатність:

ЗК 14. Аналіз та інтерпретація гуманітарного тексту: здатність виокремити та відтворити смислову структуру тексту, оцінити послідовність та валідність аргументації, виділити продуктивні ідеї.

ЗК 15. Порівняння змісту різних текстів, пошук та узагальнення інформації з досліджуваної проблеми.

ЗК 16. Навички написання аналітичних і публіцистичних гуманітарних текстів, реферування, створення систематизованих оглядів спеціальної літератури. Дотримання стандартів академічного оформлення тексту.

ЗК 17. Здатність використовувати (усно і письмово) державну мову в усіх сферах суспільного життя, читати фахову літературу іноземною, зокрема англійською мовою.

Особиста ціннісно-вольова налаштованість:

ЗК 18. Інтелектуальне сумління, чесність у своїй справі та уникання симуляцій, плагіату й інших виявів недоброчесності.

ЗК 19. Розуміння необхідності відповідального ставлення до роботи, чіткого і своєчасного виконання обов'язків.

ЗК 20. Здатність працювати в колективі та самостійно, виявляти ініціативу, уникати некритичного слідування авторитетам.

ЗК 21. Здатність життєво й фахово реалізовувати себе на основі ціннісно-світоглядних надбань людства (зокрема сприйняття людини не як засобу, а як цілі й цінності), що нерозривно поєднана з навичками критичного мислення, опануванням і обстоюванням громадянських чеснот і прав, соціальною відповідальністю, а також патріотичним піклуванням про продуктивний розвиток держави і суспільства.

ЗК 22. Здатність розуміти світоглядні, правові, соціальні, економічні, культурно-історичні, духовно-моральні питання, що виходять за межі фахової спеціалізації, завдяки чому відповідально й ефективно діяти в різних суспільних контекстах, сприяючи позитивному розв'язанню нагальних проблем.

ФК 1. Критичне усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами у минулому та сучасності.

ФК 2. Критичне усвідомлення відмінностей в історіографічних поглядах різних періодів та у різних контекстах.

ФК 3. Розуміння соціальних функцій історика, можливостей використання історії та зловживання історією.

ФК 4. Здатність спілкуватися державною мовою, рідною мовою та однією з іноземних мов із використанням термінів і методик, прийнятих в фаховому середовищі; знати й вміти використовувати в професійних цілях давні мови.

ФК 5. Знання, вміння і навички опрацювання наукових та інформаційних джерел й використання інформаційно-пошукових інструментів, таких як: бібліографічні довідники, путівники до архівних фондів, архівні описи та посилання на електронні ресурси.

ФК 6. Здатність виявляти і опрацьовувати належним чином джерела інформації (бібліографії, документи, етнографічні матеріали, музейні експонати, археологічні артефакти і т. п.) для реалізації науково-дослідних проектів.

ФК 7. Знання та вміння використовувати різноманітні методи виявлення та опрацювання історичних і археологічних джерел, зокрема, інструментарій спеціальних історичних дисциплін, новітні комп'ютерні технології для пошуку та обробки історичних або пов'язаних із ними даних.

ФК 8. Фахові знання та професійні навички роботи з виявлення, опрацювання та охорони матеріальної і нематеріальної культурної спадщини.

ФК 9. Усвідомлення особливостей розвитку людства у дописемний період його історії та володіння базовими принципами і навичками дослідження даного періоду на емпіричному й теоретичному рівнях.

ФК 10. Здатність використовувати у фаховій діяльності знання з гуманітарних дисциплін, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні й соціальні події та явища.

ФК 11. Вміння коментувати, анотувати або редагувати тексти і документи відповідно до певних критеріїв; представити результати наукових досліджень в друкованій формі, проводити їх презентацію.

ФК 12. Знати і володіти на фаховому рівні методами викладання історії та суміжних дисциплін у загальноосвітніх навчальних закладах різних типів.

ФК 13. Здатність здійснювати відбір та прийняття на збереження артефактів і документів у відповідності до нормативів.

ФК 14. Знання правил археографічної, архівної та музейної роботи, принципів експонування артефактів і підготовки тематико-експозиційного плану.

3. Результати навчання за дисципліною

- ПРН 1. Знання найважливіших фактів, подій та процесів історичного минулого українського народу і людства загалом.
- ПРН 2. Знання основних тенденцій історичного розвитку в конкретні історичні періоди.
- ПРН 3. Знання наукової хронології, періодизації та характеристик основних етапів вітчизняної та всесвітньої історії.
- ПРН 4. Знання основних підходів до вивчення вітчизняної та світової історії, категоріальний апарат з історії та археології.
- ПРН 5. Знання основних принципів і методів історичного пізнання.
- ПРН 6. Знання основних типів і видів історичних джерел.
- ПРН 7. Знання необхідного фактичного матеріалу для конкретного історичного дослідження.
- ПРН 8. Детальні знання про певний історичний період або проблему.
- ПРН 9. Розуміння і здатність інтерпретувати основні завдання історичної та археологічної науки.
- ПРН 10. Уміння з'ясовувати взаємозв'язок між історичними подіями, явищами, процесами та демонструвати змістовні думки, обґрунтовані положення і висновки про них.
- ПРН 11. Уміння класифікувати історичні джерела з метою реалізації конкретних науково-дослідницьких проектів.
- ПРН 12. Уміння інтерпретувати інформацію з різноманітних джерел (археологічні артефакти, архівні документи, усні свідчення, музейні експонати, періодика, наукові праці тощо);
- ПРН 13. Уміння обґрунтовувати вибір методики опрацювання речових джерел і текстів.
- ПРН 14. Здатність виявляти взаємозв'язки між процесами у минулому та на сучасному етапі.
- ПРН 15. Здатність оцінювати основні тенденції та особливості історичного розвитку людства у певні історичні періоди.
- ПРН 16. Здатність аналізувати відмінності в історіографічних поглядах різних періодів та у різних контекстах.
- ПРН 17. Здатність демонструвати навички професійного спілкування з використанням наукових термінів, прийнятих у фаховому середовищі.
- ПРН 18. Здатність організувати практичне вирішення проблем історичної пам'яті та охорони матеріальної й нематеріальної культурної спадщини України.
- ПРН 19. Здатність планувати дослідницькі проекти з історії, археології, історіографії, джерелознавства, краєзнавства тощо.
- ПРН 20. Здатність застосовувати сучасні методики викладання історії.

4. Структура навчальної дисципліни

I семестр

Назви змістових модулів і тем	Усь о г о	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самос тійна
		Лекц ії	Семі нари	Прак тичні	Лабо рато рні	Инди відуа льні	
Змістовий модуль I.							
Проблема полілінійності та цивілізаційної визначеності культурно-історичного розвитку	4	2					2
Греція на шляху до сучасної Європейської цивілізації	4	2					2
Італія на шляху до приєднання до європейської цивілізації	4	2					2
Цивілізаційна ідентичність країн південної Європи. Основні напрями цивілізаційного процесу	4		2				2
Греція на шляху до сучасної Європейської цивілізації.	4		2				2
Італія на шляху до приєднання до європейської цивілізації	4		2				2
Основні підходи до аналізу цивілізаційного процесу	4			2			2
Модульний контроль	2						
Разом	30	6	6	2			14
Підготовка та проходження контрольних заходів							
Усього годин	30	6	6	2			14

II семестр

Назви змістових модулів і тем	Усь о г о	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самос тійна
		Лекц ії	Семі нари	Прак тичні	Лабо рато рні	Инди відуа льні	
Змістовий модуль II.							
Стародавня історія Іспанії		2	2				
Народи Піренейського півострова за період Середніх віків.		2	2				5
Політична гегемонія Іспанії в Європі та її занепад. XVI-XVII ст.		2	2				3
Іспанія за доби Нового часу		2	2				5
Політичний та суспільний устрій Іспанії періоду Нової історії			2	2			5
Іспанія в період Новітньої історії XX ст. в контексті цивілізації Західної Європи.		2	2	2			5
Іспанія на шляху до приєднання до європейської цивілізації			2				5
Модульний контроль	4						
Разом		10	14	4			28
Підготовка та проходження контрольних заходів							
Усього годин		10	14	4			28

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

Лекція 1

Проблема полілінійності та цивілізаційної визначеності культурно-історичного розвитку

1. Альтернативність історії: шляхи підходу до проблеми.
2. Хронологічні межі цивілізаційного процесу. «Неолітична революція» як вихідний момент цього процесу.
3. Періодизація та сутність соціокультурного руху.

Основні поняття теми: держава; детермінізм; індетермінізм; точки біфуркації; поліваріантність історії; синергетика; осьовий час.

Лекція 2

Греція на шляху до сучасної Європейської цивілізації

1. Криза рабовласницького суспільства на Балканах.
2. Греція в період Візантійського панування.
3. Боротьба за незалежність та утворення республіки в Греції в період Нового часу.
4. Новітній період в історії Греції.

Основні поняття теми: цивілізація, Візантійська імперія, Османська імперія, Національно-визвольний рух, Диктатура «чорних полковників», Республіка Греція.

Лекція 3

Італія на шляху до приєднання до європейської цивілізації

1. Падіння Західної Римської імперії та початок середньовічної історії Італії
2. Італія в період V-XV ст..
3. Італія в період Нового часу та Новітньої історії.

Основні поняття теми: Римська імперія, Лангобарди, Авари, Готи, Гуни, Королівство франків, Папська область, Королівство обох Сицилій, Рісорджіменто, Фашизм, Диктатура

Плани семінарів

Семінар 1

Цивілізаційна ідентичність країн південної Європи. Основні напрями цивілізаційного процесу

1. Зміст поняття «цивілізація». Хронологічні межі цивілізаційного процесу.
2. Альтернативність та поліваріантність історичного процесу.
3. Сутність цивілізаційного процесу. Формування підґрунтя Європейської цивілізації.
4. Сучасний стан Європейської цивілізації

Семінар 2

Греція на шляху до сучасної Європейської цивілізації.

1. Криза рабовласницького суспільства на Балканах.
2. Греція в період Візантійського панування.
3. Боротьба за незалежність та утворення республіки в Греції в період Нового часу.
4. Новітній період в історії Греції.

Семінар 3

Італія на шляху до приєднання до європейської цивілізації

1. Падіння Західної Римської імперії та початок середньовічної історії Італії
2. Італія в період V-XV ст..
3. Італія в період Нового часу та Новітньої історії.

Практичне заняття

Основні підходи до аналізу цивілізаційного процесу

1. Зміст поняття «цивілізація». Різновиди цивілізаційних утворень.
2. Рушійні сили цивілізаційного процесу.
3. Особливості історичного шляху розвитку Західноєвропейської цивілізації
4. Місце України в світовому цивілізаційному процесі.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

Лекція 1

Стародавня історія Іспанії

1. Народи Піренейського півострова первісної доби
2. Фінікійська та грецька колонізація
3. Карфагенське панування на півострові.
4. Римський період.

Лекція 2.

Народи Піренейського півострова за період Середніх віків.

1. Панування вестготів на півострові.
2. Основи ісламської цивілізації. Мавританське панування та Реконкіста
3. Християнські та мусульманські королівства на півострові. (XI-XIII ст.)
4. Початок національного об'єднання державних утворень на Піренейському півострові. (XIII-XV ст.)
5. Становлення політичної єдності та абсолютної монархії в Іспанії. (1479-1517 рр.)

Лекція 3.

Політична гегемонія Іспанії в Європі та її занепад. XVI-XVII ст.

1. Іспанське королівство в контексті європейської цивілізації .
2. Занепад королівства Іспанії.
3. Суспільний та політичний устрій держави за період середніх віків.

Лекція 4

Іспанія за доби Нового часу

1. Іспанське королівство періоду XVIII ст.
2. Політичні відносини Іспанії та Франції. Боротьба з Наполеоном та перша революція. 1808-1814 рр.
3. Контрреволюція 1814-1820 рр.
4. Іспанія за періоду 1820-1843 рр.
5. Іспанія в другу половину XIX ст.

Лекція 5

Іспанія в період Новітньої історії XX ст. в контексті цивілізації Західної Європи.

1. Іспанія в період I світової війни.
2. Іспанія в період Республіки та диктатури Франка.

3. Період другої світової війни.
4. Країна в другій половині ХХ ст.

Семінарське заняття 1.

Утворення засад цивілізації на території Піренейського півострова.

1. Первісні народи на півострові.
2. Фінікійські та еллінські колонії на берегах Піренейського півострова.
3. Панування Карфагена на землях півострова.
4. Антична цивілізація на півострові.

Семінарське заняття 2.

Народи Піренейського півострова за доби середньовіччя.

1. Варварські королівства на території колишньої римської провінції Іберія.
2. Землі півострова у складі мусульманської цивілізації. Основи ісламської цивілізації
3. Середньовічні королівства Іспанії.
4. Початок національного об'єднання Іспанії.
5. Становлення абсолютної монархії в Іспанії

Семінарське заняття 3

Іспанії в контексті міжнародних відносин Європи Занепад міжнародного політичного впливу. XVI-XVII ст.

1. Іспанське королівство в контексті європейської цивілізації .
2. Занепад королівства Іспанії.
3. Суспільний та політичний устрій держави за період середніх віків.
4. Економічне життя протягом XVI-XVII ст.

Семінарське заняття 4

Політичні відносини Іспанії та Франції XVIII-XIX ст.

1. Іспанське королівство періоду XVIII ст.
2. Політичні відносини Іспанії та Франції. Боротьба з Наполеоном та перша революція. 1808-1814 рр.
3. Контрреволюція 1814-1820 рр.
4. Іспанія за періоду 1820-1843 рр.
5. Іспанія в другу половину XIX ст.

Семінарське заняття 5

Політичний та суспільний устрій Іспанії періоду Нової історії

1. Державний устрій Іспанії XIX ст.
2. Суспільні відносини в королівстві Іспанії XIX ст.
3. Економічні процеси в державі протягом Нового часу.

Практичні заняття (4 год.)

Іспанія в період Новітньої історії ХХ ст. в контексті цивілізації Західної Європи.

1. Іспанія в період I світової війни.
2. Іспанія в період Республіки та диктатури Франка.
3. Період другої світової війни.
4. Країна в другій половині ХХ ст. Приєднання до Європейського Союзу.

6.Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

I СЕМЕСТР

	Максимальна кількість балів в одиницю	Модуль 1	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекції	1	3	3
Відвідування семінарських занять	1	3	3
Відвідування практичних занять	1	1	1
Робота на семінарському занятті	10	3	30
Робота на практичному занятті	10	1	10
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	-	-
Виконання завдань для самостійної роботи	5	7	35
Виконання модульної роботи	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30		
Разом			107
Максимальна кількість балів: 107			
Розрахунок коефіцієнта:			

II СЕМЕСТР

	Максимальна кількість балів в одиницю	Модуль 1	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекції	1	5	5
Відвідування семінарських занять	1	7	7
Відвідування практичних занять	1	2	2
Робота на семінарському занятті	10	7	70
Робота на практичному занятті	10	2	20
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10		
Виконання завдань для самостійної роботи	5	6	30
Виконання модульної роботи	25	2	50
Виконання ІНДЗ	30		
Разом			184
Максимальна кількість балів: 184			
Розрахунок коефіцієнта:			

6.2.

**Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання
(I СЕМЕСТР)**

Розділи (обсяг в годинах)	Вид контролю	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль I.			
Проблема полілінійності та цивілізаційної визначеності культурно-історичного розвитку	контрольні питання	5	жовтень
Греція на шляху до сучасної Європейської цивілізації	контрольні питання	5	жовтень
Італія на шляху до приєднання до європейської цивілізації	контрольні питання	5	грудень
Цивілізаційна ідентичність країн південної Європи. Основні напрями цивілізаційного процесу	контрольні питання	5	грудень
Греція на шляху до сучасної Європейської цивілізації.	контрольні питання	5	грудень
Італія на шляху до приєднання до європейської цивілізації	контрольні питання	5	грудень
Основні підходи до аналізу цивілізаційного процесу	контрольні питання	5	грудень
Разом: 14 год.	Разом: 35 балів		

(II семестр)

Розділи (обсяг в годинах)	Вид контролю	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль II.			
Народи Піренейського півострова за період Середніх віків.	контрольні питання	5	березень
Політична гегемонія Іспанії в Європі та її занепад. XVI-XVII ст.	контрольні питання	3	березень
Іспанія за доби Нового часу	контрольні питання	5	квітень
Політичний та суспільний устрій Іспанії періоду Нової історії	контрольні питання	5	квітень
Іспанія в період Новітньої історії XX ст. в контексті цивілізації Західної Європи.	контрольні питання	5	квітень
Іспанія на шляху до приєднання до європейської цивілізації	контрольні питання	5	травень
Разом: 28 год	Разом: 30 балів		

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за навчальним матеріалом окремих модулів після завершення лекційних і практичних занять.

Форма проведення – письмова, письмово-усна.

Завдання для модульної контрольної роботи та критерії їх оцінювання розробляються лектором. Він проводить і оцінює модульні контрольні роботи.

Тривалість проведення письмового модульного контролю становить 2 академічні години.

Письмові контрольні роботи зберігаються на кафедрі до кінця навчального року.

Результати перевірки письмових контрольних завдань доводяться до відома студентів не пізніше ніж через два робочі дні після їх виконання.

Студент, який не згоден з отриманою за результатами модульного контролю оцінкою, має право подати апеляцію безпосередньо після оголошення оцінки. У цьому випадку завідувач кафедри призначає апеляційну комісію, яка зобов'язана розглянути апеляцію в присутності студента.

<i>Оцінка</i>	<i>Критерії</i>
20 – 25	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей. глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу.
14 – 19	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі неточності та помилки.
8 – 13	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.
0 – 7	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Семестровий контроль проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового екзамену в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою дисципліни. Форма проведення семестрового контролю – письмова. Зміст і структура екзаменаційних білетів (контрольних завдань), критерії оцінювання визначаються рішенням кафедри та зазначаються у робочій програмі навчальної дисципліни й доводяться до відома студентів на першому занятті.

Рівень знань	Оцінка	Критерії оцінювання відповіді
Відмінний рівень	31 – 40	Відповідь студента: <ul style="list-style-type: none"> - містить повний, розгорнутий, правильний виклад матеріалу з поставленого питання; - демонструє знання основних понять і категорій та взаємозв'язку між ними, вірне розуміння змісту основних теоретичних положень; - вказує на вміння давати змістовний та логічний аналіз матеріалу з поставленого питання; - демонструє знання різних наукових концепцій та підходів щодо певної науково-теоретичної чи науково-практичної проблеми, пов'язаної з поставленим питанням; - здатність робити власні висновки в разі неоднозначності, спірного

		чи проблемного характеру поставленого питання чи проблеми.
Добрий рівень	21 – 30	Студент дав досить змістовну відповідь на поставлене питання, але відповідь містить наступні недоліки: <ul style="list-style-type: none"> - недостатня повнота, незначні неточності чи прогалини при поясненні того чи іншого аспекту питання; - окремі формулювання є нечіткими; міститься інформація, котра не відноситься до змісту екзаменаційного питання.
Задовільний рівень	11 – 20	Студент дав відповідь на поставлене питання, однак допустив суттєві помилки як змістовного характеру, так і при оформленні відповіді на питання, а саме: <ul style="list-style-type: none"> - відповідь викладена недостатньо аргументовано та/або з порушенням правил логіки при поданні матеріалу; - відповідь не містить аналізу проблемних аспектів поставленого питання, свідчить про недостатню обізнаність з основними науковими теоріями і концепціями, що стосуються відповідного питання; - у роботі багато грубих орфографічних помилок;
Незадовільний рівень	0 – 10	Студент взагалі не відповів на питання, або його відповідь є неправильною, тобто містить грубі змістовні помилки щодо принципових аспектів поставленого питання. Аргументація відсутня взагалі або ж є абсолютно безсистемною чи алогічною.

6.6.Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

7. Навчально-методична карта дисципліни

I СЕМЕСТР

Модулі (назви, бали)	Змістовий модуль I.					
Лекції (теми, бали)	Проблема полілінійності та цивілізаційної визначеності культурно-історичного розвитку 1	Проблема полілінійності та цивілізаційної визначеності культурно-історичного розвитку 1	Проблема полілінійності та цивілізаційної визначеності культурно-історичного розвитку 1			
Семінарські заняття (теми, бали)			Цивілізаційна ідентичність країн південної Європи. Основні напрями цивілізаційного процесу 10	Цивілізаційна ідентичність країн південної Європи. Основні напрями цивілізаційного процесу 10	Цивілізаційна ідентичність країн південної Європи. Основні напрями цивілізаційного процесу 10	Цивілізаційна ідентичність країн південної Європи. Основні напрями цивілізаційного процесу (практ.з) 10
С.Р (бали)	35 балів					
Модульний контроль (бали)	Модульна контрольна робота – 25.					

II СЕМЕСТР

Модулі (назви, бали)	Змістовий модуль II								
Лекції (теми, бали)	Стародавня історія Іспанії	Народи Піренейського півострова за період Середніх віків.	Політична гегемонія Іспанії в Європі та її занепад. XVI-XVII ст.	Іспанія за доби Нового часу	Іспанія в період Новітньої історії XX ст. в контексті цивілізації Західної Європи.				
Семінарські заняття (теми, бали)	Стародавня історія Іспанії	Народи Піренейського півострова за період Середніх віків.	Політична гегемонія Іспанії в Європі та її занепад. XVI-XVII ст.	Іспанія за доби Нового часу	Політичний та суспільний устрій Іспанії періоду Нової історії	Іспанія в період Новітньої історії XX ст. в контексті цивілізації Західної Європи.	Іспанія в період Новітньої історії XX ст. в контексті цивілізації Західної Європи.	Іспанія на шляху до приєднання до європейської цивілізації	
С.Р (бали)	30 балів								
Модульний контроль (бали)	Модульна контрольна робота – 50.								

8.Рекомендована література

Основна:

1. Барг М.А., Авдеева К.Д. От Макиавелли до Юма: Становление историзма. – М.,1998.
2. Бердяев Н.А. Смысл истории. Новое Средневековье. – М.,2002.
3. Гумилев Л.Н. Этносфера: История людей и история природы. – СПб.,2003.
4. Гумилев Л.Н. Этногенез и биосфера Земли. – СПб., 2002..
5. Гуревич А.Я. Исторический синтез и школа «Анналов» – М.,1993.
6. Дашкевич Я. Постмодернізм та українська історична наука // Україна крізь віки. – К.,2000.
7. Ионов И.Н., Хачатурян В.М. Теория цивилизаций. От античности до конца XIX века.- М.,2002.
8. Сорокин П. Человек. Цивилизация. Общество. – М.,1992.
9. Тойнби А. Цивилизация перед судом истории. – М.,2003.
10. Шпенглер О. Закат Европы. Очерки морфологии истории. В 2 т. – Минск.1998.

Додаткова:

1. Історія греків / Индро Монтанеллі ; з італ. пер. Юрій Педан ; Італ. ін-т культури в Україні. — Л. : Літопис, 2010. — 335 с.
2. Історія європейської цивілізації. Греція / за ред. Умберто Еко ;
3. пер. з італ.: О. В. Сминтина та ін. — Харків: Фоліо, 2016. — 1158 с.,
4. Павленко Ю.В. Історія світової цивілізації.К.Либідь 1998.
5. Крижанівська О.О., Крижанівський О.П.Історія середніх віків. К.Либідь 2008.
6. Поппер Р. Злиденність історизму. К.,1994.